

Alleen voor intern gebruik.

BETEKENIS EN GEBRUIK VAN STANDAARDUREN.

- I. Definitie. Onder standaarduren per bedrijf of bedrijfs-onderdeel worden verstaan: het aantal arbeidsuren, dat in totaal voor een bepaald bedrijf of bedrijfsonderdeel gemiddeld nodig is bij bepaalde bedrijfsomstandigheden en bij een doelmatig gebruik van de arbeid.
- II. Bepaling. Het aantal standaarduren voor een bedrijfsonderdeel wordt bepaald door middel van tijdschrijving. Nu een behoorlijke basis aanwezig is, wordt getracht met enquêtes verder te komen.
- III. Grootte. In bijlage 1 en 2 worden een aantal standaarduren voor de weide en gemengde bedrijven gegeven, met een verdeling over het jaar. Voor het hooien, inkuilen en grasdrogen werd geen verdeling aangegeven. Hiervan dient per bedrijf een schatting te worden gemaakt.
- IV. Toepassingen.

a. De totale arbeidsbehoefte van een bedrijf.

Dit is van belang om na te gaan in hoeverre de ter beschikking staande arbeidskrachten worden benut. Wij nemen een bedrijf van 14 ha zoals men kan aantreffen in de Friese Wouden. Het is een weidebedrijf. De grasmat is van goede kwaliteit en een gedeelte van de grond is geschikt als bouwland. Aanwezig zijn 2 volwaardige arbeidskrachten. De huidige veebezetting is 14 melkkoeien, 4 pinken, 5 kalveren, 6 varkens, 1 paard, 20 kippen.

De arbeidsbehoefte van dit bedrijf is als volgt:

Arbeidsbehoefte	Totaal	Mei	Juni t/m half Juli	Half Juli t/m Aug.	Sept. en Oct.	Nov. en April
Grasland	"					
Verplegen en bemesten 14 ha	840	140	-	140	-	560
Hooien 7 ha	560	-	350	210	-	-
Inkuilen 6 ha	450	60	60	240	90	-
14 melkkoeien 1)	3080	210	350	350	420	1750
6 mestvarkens	240	18	30	30	42	120
1 paard	175	15	20	20	30	90
20 kippen	80	6	10	10	14	40
Totaal	5425	449	820	1000	596	2560
Arbeidsaanbod	6400	600	1000	1000	1100	2700

1) Berekend volgens de standaarduren voor de weidebedrijven.

53/2427

Hier is dus enig arbeidsoverschot. Dit kan o.a. worden opge-
 geven door de bemesting op te voeren. Wij nemen aan dat de
 productie van het grasland kan worden opgevoerd waardoor
 3 ha meer kan worden gemaaid en 3 koeien meer kunnen worden
 gehouden.

Het schema wordt dan als volgt:

Arbeids- behoefte	Totaal	Mei	Juni t/m half Juli	Half Juli t/m Aug.	Sept. en Oct.	Nov. t/m April
Grasland verplegen en bemesten 14 ha	840	140	-	140	-	560
Hooien 8 ha	640	-	400	240	-	-
Inkuilen 8 ha	600	80	80	320	120	-
17 melkkoeien	3740	255	425	425	510	2125
6 mestvarkens	240	18	30	30	42	120
1 paard	175	15	20	20	30	90
20 kippen	80	6	10	10	14	40
Totaal	6315	514	965	1185	716	2935
Arbeidsaanbod	6400	600	1000	1000	1100	2700

b. Arbeidsintensiteit van een bedrijf.

Veel wordt er gesproken over al of niet intensieve bedrijven
 zonder nadere bepaling van de mate van intensivering en zonder
 aan te geven of men een arbeids- of kapitaalsintensiteit op
 het oog heeft.

Door het aantal standaarduren per ha te berekenen heeft men
 een goede maatstaf voor de arbeidsintensiteit.

Volgens een onderzoek van het L.E.I. in 11 zandgemeenten was
 de arbeidsintensiteit gemiddeld als volgt:

1 - 5 ha	547	s.u.	per	ha
5 - 10 ha	473	"	"	"
10 - 15 ha	431	"	"	"
15 - 20 ha	402	"	"	"
20 - 30 ha	380	"	"	"
30 ha	347	"	"	"
gemiddeld	433	"	"	"

Van de L.E.I.- bedrijven was de arbeidsintensiteit als volgt:

		1948/'49	1949/'50
Oss	7 - 10 ha	529	628
	10 - 15 ha	467	528
Hengelo	4 - 7 ha	566	648
	7 - 10 ha	523	578
	10 - 15 ha	493	541
	15 - 25 ha	428	465

c. Arbeidsproductiviteit.

Zoals de arbeidsbehoefte van een bepaald bedrijf bepaald kan worden kan deze ook bepaald worden voor een gehele streek of voor een bepaalde grootte-klasse van bedrijven. Wanneer men dan tevens het aantal volwaardige arbeidskrachten kent, kan men het aantal standaarduren per volwaardige arbeidskracht berekenen. Dit laatste wordt een goede maatstaf geacht voor de arbeidsproductiviteit.

Volgens het L.E.I.-onderzoek in 11 gemeenten was de arbeidsproductiviteit in de verschillende grootte-klassen als volgt:

1 - 5 ha	1504	st.u.	per	volwaardige	arbeidskracht
5 - 10 ha	2058	"	"	"	"
10 - 15 ha	2352	"	"	"	"
15 - 20 ha	2639	"	"	"	"
20 - 30 ha	2941	"	"	"	"
30 ha	3464	"	"	"	"
gemiddeld	2279	"	"	"	"

d. Beoordeling van de loonpost.

Door het aantal st.u. per bedrijf te vermenigvuldigen met het uurloon + sociale lasten krijgt men het zg. standaardloon. Hiermede hebben wij een maatstaf voor het beoordelen van de loonpost. Dit is wel een ruwe maat maar met een speling van $\pm 15\%$ is er toch wel iets te zeggen in welke mate er te veel loon is uitgegeven of in hoeverre het in rekening gebrachte loon betrouwbaar is. Zie bijlage 3 en 4.

e. Aanpassing van de arbeidsbehoefte aan het arbeidsaanbod.

Om een hoge arbeidsproductiviteit te verkrijgen dient voor de beschikbare arbeidskrachten in het bedrijf economisch verantwoorde arbeid te worden geschapen. In hoeverre de behoefte en het aanbod op elkaar waren afgestemd geven bijlage 5 en 6 een voorbeeld. De getrokken lijn geeft aan hoe de aanpassing had moeten zijn om een arbeidsproductiviteit van 3000 st.u. per volwaardige arbeidskracht te bereiken met een speling van 15% naar boven en beneden.

f. Het arbeidsinkomen per standaarduur.

Dit is een maatstaf voor de mate van beloning van de in de landbouw verrichte arbeid.

In 1948 was deze als volgt:

gemengde bedrijven f.l.13 per st.u.
weidebedrijven f.l.63 " "

Tussen de grootte-klassen blijken weinig verschillen te bestaan. De variaties tussen de verschillende gebieden zijn groter. Tussen de individuele bedrijven zijn uiteraard grote verschillen mogelijk.

Voorzover is nagegaan is het arbeidsinkomen per st.u. in het boekjaar 1949/'50 ongeveer even hoog geweest als in 1948/'49.

g. Toepassing voor kostprijsberekeningen.

Deze toepassing zal door de heer van Nes worden besproken.

Samengesteld door
H.Dijkstra.

's-Gravenhage, 13 Oct. 1950.

STANDAARDUREN VOOR GEMENGDE ZANDBEDRIJVEN.

Omschrijving	Totaal	Mei	juni t/m half Juli	half Juli t/m Aug.	September en Oct.	November t/m April
<u>Hoofdgewassen</u>						
Winterrogge	225	-	-	115	75	35
Haver	225	10	-	115	30	70
Zomergerst	225	5	5	115	30	70
Wintertarwe	225	-	-	115	75	35
Zomertarwe	225	10	-	115	30	70
Erwten	500	60	20	180	60	80
Mais	600	20	200	-	280	100
Aardappelen(vroeg en midden vroeg)	700	50	50	460	-	140
Aardappelen(laat)	700	50	50	-	460	140
Voederbieten	700	250	100	-	200	150
Wortelen	900	100	350	-	350	100
Klaver	175	-	80	70	-	25
Lucerne	190	-	80	50	35	25
Lupine(groenved.)	180	20	-	90	-	70
Lupine (zaad)	250	70	40	-	125	15
Koolzaad	250	20	115	80	20	15
Dederzaad	250	30	-	110	15	95
Tabak	2000	500	200	500	500	300
Asperges	2000	800	700	50	50	400
Aardbeien	3000	200	1400	1000	-	300
Stam-en stokbonen (pluk)	1900	150	900	500	300	50
<u>Stoppelgewassen</u>						
Stoppelknollen	180	-	-	40	30	110
Stoppelwortelen	390	-	-	20	-	370
Mergkool	240	-	-	160	-	80
Lupine	90	-	-	40	30	20
Klaver	80	-	-	10	60	10
Spurrie	90	-	-	40	30	20
Serradelle	90	-	-	40	30	20
Snijrogge	180	10	-	-	80	90
<u>Grasland</u>						
Verzorgen en bemesten	60	5	5	10	-	40
Hooien per keer	80	-	-	-	-	-
Kuilen per keer	75	-	-	-	-	-
Drogen	30	-	-	-	-	-
<u>Veestapel</u>						
Melkkoe	275	20	30	30	40	155
Fokzeug	100	5	15	15	15	50
Mest-varken	40	3	5	5	7	20
Schaap	10	1	1	-	1	7
Werkpaard	175	15	20	20	30	80
100 Kippen	400	30	50	50	70	200

STANDAARDUREN VOOR WEIDEBEDRIJVEN.

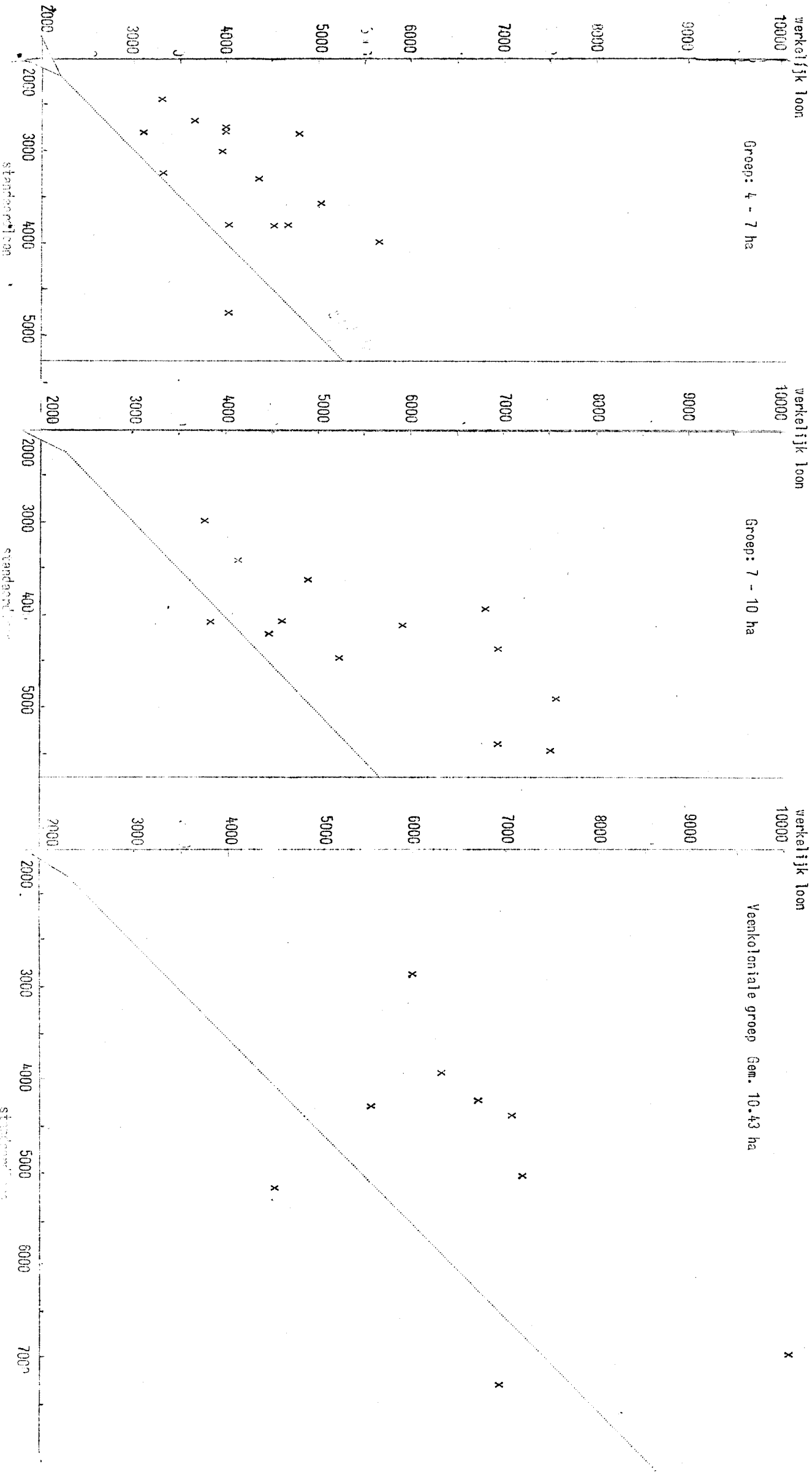
Omschrijving	Gebied	Totaal	Mei	Juni t/m half Juli	half Juli t/m Aug.	Sept. en Oct.	Nov. t/m Apr.
<u>Grasland</u>							
Bemesten en verplegen	FR	80	5	5	15	12	43
" "	NH	95	5	7	13	20	50
" "	ZH	110	4	5	15	26	60
Hooien p. keer	FR	60	-	-	-	-	-
" " "	NH	65	-	-	-	-	-
" " "	ZH	85	-	-	-	-	-
Inkuilen p. keer	FR	60	-	-	-	-	-
" " "	NH	65	-	-	-	-	-
" " "	ZH	75	-	-	-	-	-
Grasdrogen	FR	25	-	-	-	-	-
"	NH	40	-	-	-	-	-
"	ZH	40	-	-	-	-	-
<u>Veestapel</u>							
Melkkoe	FR	225	25	35	15	25	125
"	NH	225	20	30	20	30	125
"	ZH	200	20	25	20	25	110

Opmerking: Voor een fokzeug, mestvarken, schaap, werkpaard en 100 kippen gelden dezelfde uren als zijn aangegeven voor gemengde bedrijven.

Bijlage 3

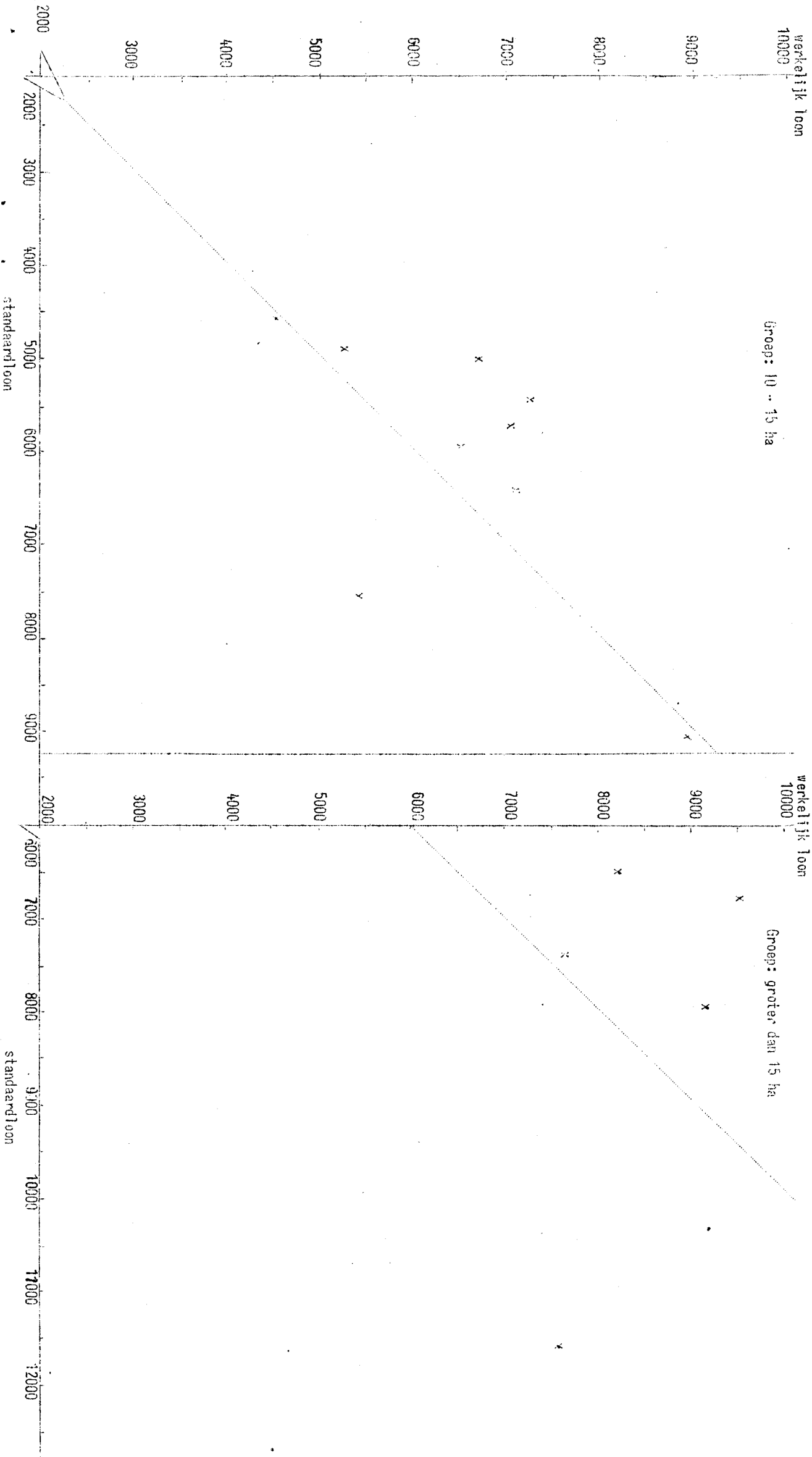
WERKELIJK LOON/STANDAARD LOON

Gebied: Oost Overijssel

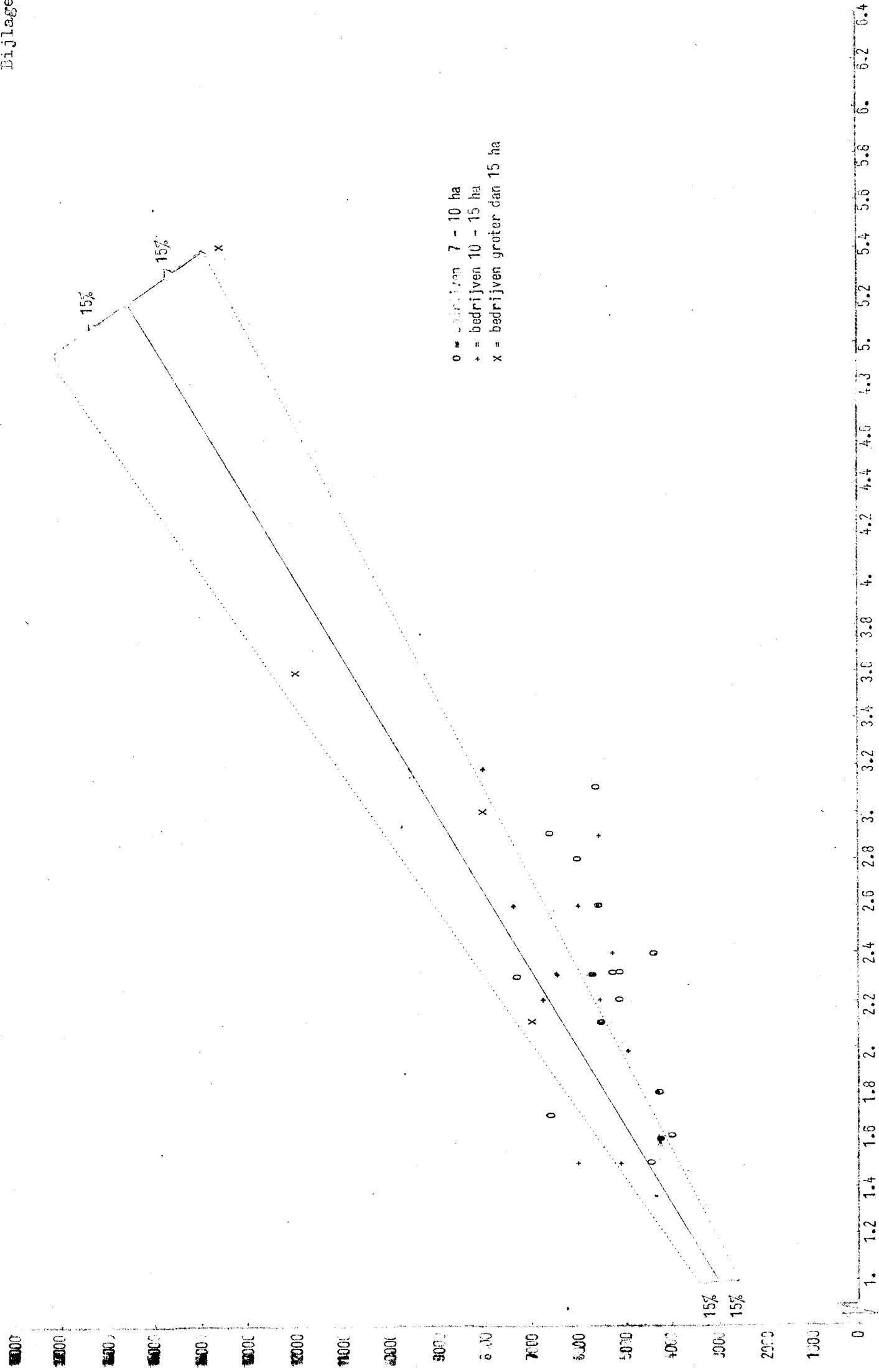
WERKELIJK LOON/STANDAARDLOON

Gebied: Oost Overijssel

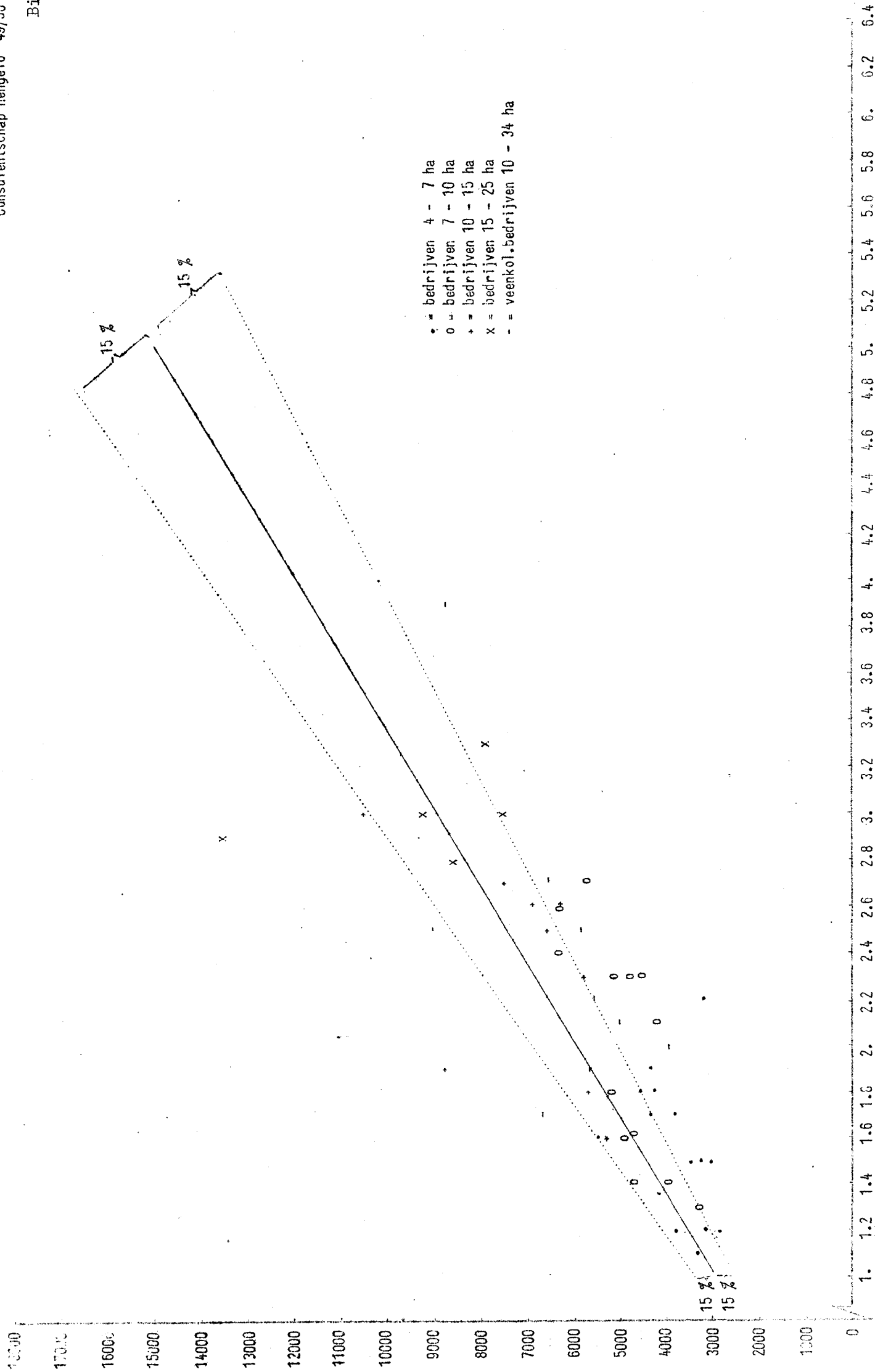
RECHTE / AANBOD

SE OEFTE
Standaarduren per bedrijf

0 = bedrijven 7 - 10 ha
 + = bedrijven 10 - 15 ha
 x = bedrijven groter dan 15 ha

AANBOD AANTAL ARBAAR

AANBOD

Aanwezige volw.arbeiders per bedrijf